

A szomszédos OMV benzinkút területén Farkas Csilla 2003-ban bronzkori, Árpád-kori telepjelenségeket és egy kora vaskori temetőrészletet tárt fel.²⁶

A próbafeltárás során két hosszanti, ÉNy–DK-i irányú szondát alakítottunk ki. A lehumuszolt 175 m² nagyságú területen egy, a humuszrétegben jelentkező, erősen károsodott kora vaskori hamvasztásos sír mellett egy lekerekített sarkú, valószínűleg négyszögletes kerítőárok részlete került elő. A sekély árokban leletanyagot nem találtunk. Mivel a beruházás csak igen kis mértékben érintette a lelőhelyet, ezért a próbafeltárás során csaknem feltárással került a veszélyeztetett terület.

A 2013. június 21-én végzett megelőző feltárás 17 m²-re kiterjedő területén régészeti jelenség már nem került elő.

Az M86 beruházáshoz kapcsolódva a 84-es sz. főút nyomvonalát a körforgalom szomszédságában kismértékben É-ra helyeződik át. A kivitelezés során végzett szakfelügyeletünk alkalmával, október 10-én, egy urnasír került elő az új nyomvonalán, a lelőhely nyilvántartott poligonján kívül. A temetkezést október 13-án tártuk fel szakfelügyelet keretében. A sírgödörben talált kora vaskori urna felső része a mezőgazdasági művelés vagy a humuszolás során sérült.

A lelőhely minden bizonnyal összefügg a tőle D-re elhelyezkedő Hegyfalu, Két út közti dűlő III.–IV. lelőhelyekkel, ahol szintén kora vaskori sírok és Árpád-kori telep került elő.

Munkatársak: Kántor Orsolya régészhallgató, Horváth András régésztechnikus, Körmeny Tibor geodéta.

HORNOK PÉTER – MRENKA ATTILA

Rózsa-major I/II. (KÖH 67179): 2012 márciusában terepbejárást végeztünk az M86 gyorsforgalmi út tervezett nyomvonalán, a Hegyfalu, Rózsa-major I/II. néven nyilvántartott lelőhelyek területén, melyek a Rózsa-major Tsz közvetlen közelében, a Kőrös-patak bal partján, két kisebb kiemelkedésen és a köztük lévő alacsonyabb fekvésű területen helyezkednek el.

Terepbejárással kiderült, hogy a két lelőhely valójában összetartozik és kezdeményeztük összevonásukat. A korábban előkerült, különböző időszakokból származó leletekkel szemben ottjártunkkor kizárólag késő középkori kerámiát találtunk.

2012. október 29. és november 16. között 1873 m² nagyságú területen próbafeltárást végeztünk az immáron összevont lelőhelyen. A humusz vastagsága 40 és 100 cm között mozgott, átlagosan 60–70 cm-re tehető. Az alacsony intenzitású lelőhelyen összesen 29 régészeti jelenséget tártunk fel: 18 gödröt, 1 árkot és 10 cölöplyukat. Az objektumokból kevés, jellegtelen őskori kerámia került csak elő.

A próbafeltárás pozitív eredményei után 2013. május 21. és június 14. között végeztük el a megelőző feltárást. Feltárással a vasbeton alaptestek, a majdani közművezetékek és a nyomvonal széleire tervezett vízelvezető árkok területe lett kijelölve, míg a köztes részekben a régészeti jelenségek védelmét tartós elfedéssel kívánták biztosítani. A megelőző feltárással érintett 3028 m² nagyságú területen 27 régészeti jelenséget tártunk fel, melyek nagyobb területen, elszórtan jelentkeztek. Némi koncentrációt csak a feltárt lelőhelyrész ÉK-i területén lehetett megfigyelni. A jelenségek jól látható, egyértelmű, sötét folttal jelentkeztek. Az előkerült objektumok zöme cölöplyuk volt, me-

lyek nem alkottak felismerhető rendszert. Az egyikben egy késő középkori fazékhoz tartozó oldaltöredék került elő. A többiben nem volt korhatározásra alkalmas leletanyag. A feltárt lelőhelyrész DK-i végében egy nagyobb, késő Árpád-kori gödör került elő, amelyben viszonylag gazdag kerámiaanyagot találtunk. Talán ehhez az időszakhoz tartozhat egy, a közelben előkerült kopolyakút is. Bizonytalan a kora a feltárt rész DNY-i végében előkerült, ÉNy–DK-i irányú ároknak és a DNY-i oldalán sorakozó gödröknek. Értékelhető leletanyag egyikből sem került elő. A régészeti korú objektumok mellett, a lelőhely K-i részén, a földút közelében, nagyobb számú recens gödröt is találtunk.

A feltárás során előkerült leletanyag a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban került elhelyezésre.

Munkatársak: Mrenka Attila, Litauszki Zoltán régészek, Horváth Dorina régésztechnikus, Körmeny Tibor geodéta.

HORNOK PÉTER – MLADONICZKI RÉKA

87. Hetefejércse határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) **B, V, Sza, N, Á**

A Beregi komplex árapasztási és ártér-revitalizációs fejlesztés projekt előzetes régészeti dokumentációjának elkészítéséhez 2013 májusában terepbejárással, majd próbafeltárást is végeztünk. A bejárás során Hetefejércse és Tarpa határát érintettük a megfigyelésekkel.

Hete-Belterület, Rákóczi u. (KÖH 85699): A település DK-i részén, a Derenye-csatorna D-i partján a házak között, a Rákóczi utca mindkét oldalán, szántóterületen késő népvándorlás kori, illetve Árpád-kori cserepeket – korongolt, szemcsés tapintású, illetve hullámvonal kötegekkel díszített töredékeket – gyűjtöttünk. A lelőhely közepesen intenzív.

Pallósr-dűlő (KÖH 66180): A lelőhely egy kiszáradt meander É-i partján fekszik. Összesen 21 objektumot tártunk fel a 2013. június 3–13. között végzett próbafeltáráson. Zömük a késő császárkori, az ún. Bereg kultúra és a Felsőszöcs kultúra időszakára tehető. Egy 7–9. századi gödör is előkerült. A munka során két mély kutat is sikerült feltárunk, egy 2,65 m és egy min. 5,30 m mélységűt. Valamint sikerült némi famaradványt gyűjtenünk, bár a kütszerkezet már nem volt megfigyelhető. Az ásás során sikerült a lelőhelyet É-i és Ny-i irányban lehatárolni.

Vas-tag (KÖH 81725): A területen 2012-ben dokumentált, a késő bronzkor–kora vaskor fordulójára keltezhető falra – és feltételezett depó – magját kerestük meg a 2013. szeptember 10–11. között elvégzett feltáráson. A központi részen egy kis cölöplyukban volt elhelyezve a bronztárgy többi darabja. Valószínűleg edényben volt elhelyezve, de csak néhány kerámiatöredék került elő. A szántás jelentős pusztítást végzett. További, közelebről nem meghatározható bronz lemeztöredéket is találtunk a depó magja körül.

Munkatársak: Bacskai István, Beleznai Gabriella, Bocz Péter, Istvánovits Eszter, Mester Andrea, Pintye Gábor, Sipos Attila Csaba, Tompa György, Vizler Csaba.

TOLDI ZOLTÁN

26 RKM 2003, 229.